

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van GO! middenschool Geel te GEEL

Hoofdstructuur	voltijds secundair onderwijs
Pedagogisch geheel	40634-40642
Instellingsnummer	40634
Instelling	GO! middenschool Geel
Directeur	Nancy VERBEKE
Adres	Technische-Schoolstraat 15 - 2440 GEEL
Telefoon	014-58.00.31
Fax	014-59.04.45
E-mail	nancy.verbeke@gogeel.be
Website	http://www.gogeel.be
Bestuur van de instelling	GO! scholengroep Kempen
Adres	Grote Markt 52 - 2300 TURNHOUT
Scholengemeenschap	SGGO Geel-Herentals-Westerlo
Adres	Technische-Schoolstraat 15 - 2440 GEEL
CLB	GO! CLB Kempen
Adres	Waterheidestraat 19 - 2300 TURNHOUT
Dagen van het doorlichtingsbezoek	17-02-2014, 18-02-2014, 19-02-2014, 20-02-2014, 21-02-2014
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	21-02-2014
Datum bespreking verslag met de instelling	14-05-2014
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Serge SAUBAIN
Teamleden	Ria COENEN, Chris VAN WOENSEL, Jos VERMIJL, Martine ZAMAN
Deskundige(n) behorend tot de administratie	NIHIL
Externe deskundige(n)	NIHIL

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	6
2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus.....	6
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	6
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	7
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	7
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	7
3.1.1.1 Frans in de basisvorming in 1ste graad A- en B-stroom (leerplan 2010/002 en 2010/014)	7
3.1.1.2 Verzorgingstechnieken en voeding in het beroepenveld Verzorging-voeding van het beroepsvoorbereidend leerjaar (leerplan 2008/014)	9
3.1.1.3 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET).....	11
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	12
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	12
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	13
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	14
4.1 Evaluatiepraktijk.....	14
4.2 Leerbegeleiding	16
4.3 Onderwijsorganisatie	18
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	21
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	23
6.1 Wat doet de school goed?.....	23
6.2 Wat kan de school verbeteren?	23
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	23
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	24
8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING.....	24

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.

De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De middenschool (MS) en het atheneum (KA) van Geel vormen een pedagogische eenheid onder de benaming "GO! Geel". De school biedt een brede eerste graad aan en een ruim aanbod aan studierichtingen binnen zowel aso, bso als tso in de bovenbouw. Haar studierichting Sportwetenschappen in de tweede en derde graad aso biedt ze ook aan op een andere vestigingsplaats, die behoort tot de campus van het GO! technisch atheneum De Beeltjens Westerlo. Omgekeerd worden op de campus van GO! Geel een aantal studierichtingen door het GO! technisch atheneum De Beeltjens Westerlo georganiseerd. De schoolvisie van GO! Geel zit vervat in de slagzin "iedereen aan boord". De school wil innovatief kwaliteitsonderwijs aanbieden gericht op de individuele talenten en interesses van elke leerling. Een grote verbondenheid tussen alle participanten vindt zij daarbij essentieel. Het aangename leer-, leef- en werkklimaat en het engagement van de meeste personeelsleden zijn een troef bij het nastreven van deze betrachtingen.

Het erkenningsonderzoek toont aan dat de school het onderwijs voor de meeste van de geselecteerde vakken en structuuronderdelen voldoende vanuit de eindtermen en leerplandoelen invult. Dit is in de MS echter niet het geval voor Verzorgingstechnieken en voeding in het beroepenveld Verzorging-voeding van het beroepsvoorbereidend leerjaar. Wat de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne' betreft stelt er zich een probleem in de vestigingsplaats Westerlo.

De manier waarop de school haar onderwijs organiseert vloeit voort uit haar visie. Het ruime onderwijsaanbod maakt het mogelijk om alle leerlingen naar een passende studierichting te oriënteren. De keuzemodules in de vrije ruimte en de module FUN (fantasie, uitbreiding en nieuwsgierigheid) ondersteunen de leerlingen in het ontdekken van hun talenten en interesses. Heel wat initiatieven die kaderen in het competentiegericht leren, zoals de optie Cognosco in de eerste graad en het begeleid zelfstandig leren in open leercentra in de tweede en derde graad, zorgen voor een krachtige leeromgeving.

Voor de geïntegreerde proef en voor de stages is er van een algemeen beleid, schoolbrede afspraken en een gemeenschappelijke structuur echter nog geen sprake. De school is ook pas recent gestart met een systematische analyse van het rendement van haar keuzes inzake onderwijsorganisatie.

De leerbegeleiding is eveneens geënt op de schoolvisie, en gekoppeld aan de vakoverschrijdende eindtermen Leren leren. Opnieuw spelen de vele initiatieven gericht op competentiegericht leren en op talentontdekking en –ontwikkeling hier een belangrijke rol. Daarnaast stelt de school een aantal personeelsleden vrij (de pedagogische dienst) voor leerlingenbegeleiding en voor het coachen van leraren bij hun begeleidingsactiviteiten. De school heeft geen systeem uitgewerkt om de effecten van de leerbegeleiding te meten. Waar nodig voert zij aanpassingen door op basis van concrete ervaringen. De schoolleiding wil inzetten op leerplangerichte evaluatie. De evaluatiepraktijk voldoet voor wat de leerplandoelen betreft, maar is niet altijd afgestemd op de competentiegericht verwachtingen van de leerplannen. Een aantal vakken wordt permanent geëvalueerd. De rapporten dagelijks werk en de eindrapporten zijn helder; de formuleringen van de commentaren variëren van vaststellend tot remediërend. De school heeft recent een werkgroep opgestart om de evaluatiepraktijk waar nodig bij te sturen.

Het beleid van de school kenmerkt zich door een participatieve en emancipatorische leiderschapsstijl. De schoolvisie is duidelijk en wordt vrij breed gedragen. Het beleidsteam ondersteunt daadwerkelijk de vele initiatieven inzake competentiegericht leren die in die visie passen. Het directieteam van GO! Geel heeft echter geen impact op het pedagogisch-didactisch beleid in de vestigingsplaats Westerlo. De school werkt actief aan de uitbouw van een intern kwaliteitszorgsysteem. Dat de beleidsprioriteiten inzake kwaliteitszorg nog niet overal tot op klasniveau zijn doorgedrongen blijkt uit de vastgestelde tekorten in het erkenningsonderzoek. De onderwijsinspectie is evenwel van mening dat er op school- en vakniveau voldoende ontwikkelingsdynamiek aanwezig om deze lacunes zelfstandig te remediëren, en besluit de doorlichting daarom met een gunstig advies.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 1 A	Frans	
Graad 1 B	Frans	
Graad 1 Handel	Frans	
Graad 1 Hout - Metaal	Frans	
Graad 1 Kantoor en verkoop - Verzorging-voeding	Frans	verzorging, voeding
Graad 1 Latijn	Frans	
Graad 1 Mechanica-elektriciteit	Frans	
Graad 1 Moderne wetenschappen	Frans	
Graad 1 Sociale en technische vorming	Frans	

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Curriculum

Onderwijsorganisatie

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

3.1.1.1 Frans in de basisvorming in 1ste graad A- en B-stroom (leerplan 2010/002 en 2010/014)

Voldoet

Zowel in de A- als in de B-stroom realiseren de leerlingen in voldoende mate de leerplandoelstellingen. De materiële voorzieningen en beschikbare leermiddelen komen ruimschoots tegemoet aan de eisen van het leerplan en worden efficiënt ingezet. De evaluatie is nipt representatief voor de leerplandoelen. De leerlingen worden zowel preventief als curatief uitstekend ondersteund in hun leerproces.

Onderwijsaanbod

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De resultaten van de leerlingen op jaarbasis zijn voldoende. Alle leerplandoelstellingen worden globaal gezien aangeboden. Zowel in de A- als in de B-stroom realiseren de leerlingen in voldoende mate de leerplandoelstellingen. Dit blijkt uit de notities van de leerlingen en de lesbezoeken. Kennis wordt grondig opgebouwd en ingeoeft in reële gebruikscontexten. Luister-, lees-, spreek-, en gespreksvaardigheid worden voortdurend ingeoeft. Schrijfvaardigheid komt wat minder aan bod.

In de A-stroom worden doorgaans de lees- en luisterteksten uit het leerboek gebruikt. Wel blijkt op basis van de aangereikte documenten dat in de klaspraktijk artistiek-literaire teksten weinig aan bod komen. In de A-stroom verloopt de communicatie tijdens de lessen zo goed als volledig in het Frans. In de B-stroom wordt, indien nodig, ondersteuning in het Nederlands geboden. Dit bevordert de luistervaardigheid. Door het hoge interactieve gehalte van de lessen krijgen de leerlingen een voortdurende training in spreek- en gespreksvaardigheid.

Het schrijven wordt ingeoeft door middel van een aantal opdrachten die niet alle leerplandoelstellingen bestrijken. Zo komen ET 31 en 33 te weinig aan bod.

Ook in de B-stroom vormt het leerboek de basis voor het aanbod. Voor sterkere leerlingen wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid om te differentiëren door middel van uitbreidingsoefeningen. De leerstrategieën voor de vijf vaardigheden krijgen zowel in de A- als in de B-stroom grote aandacht in de lespraktijk. Leerlingen oefenen een aantal strategieën doelgericht in.

De Franstalige cultuur wordt in de klas gebracht via het leerboek, films, een bezoek aan een Franstalige stad en de organisatie van een 'Franse week' in de school.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De lessen Frans vinden plaats in vaste lokalen. De materiële voorzieningen en beschikbare leermiddelen komen ruimschoots tegemoet aan de eisen van het leerplan en worden efficiënt ingezet. Elke klas is voorzien van beamer, scherm en een computer met toegang tot internet. Er zijn ook verschillende ICT-lokalen, uitgerust met een twintigtal computers. Een aantal lokalen is uitgerust met een digitaal bord. Ook staat er een OLC (open leercentrum) ter beschikking, waar leerlingen zelfstandig opdrachten kunnen vervolledigen. De vakgroep zet de ICT-mogelijkheden efficiënt in ter ondersteuning van het onderwijsleerproces.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	Op jaarbasis zijn er geen opvallend hoge aantallen onvoldoendes. De school kiest voor examens zowel in de A- als in de B-stroom, waar de meeste leerlingen voldoende tot goede resultaten halen. In de A-stroom geven vooral de examenresultaten een veeleer wisselend beeld en zijn er in bepaalde klassen heel wat onvoldoendes. Luister-, spreek- en leesvaardigheid worden voldoende ingeoefend, maar in beperkte mate geëvalueerd voor het dagelijks werk. De examens die, wat ondersteunende kennis betreft, vrij uitgebreid zijn, omvatten alle vaardigheden. Omdat vaardigheden 60 % van de punten uitmaken, liggen zij niet volledig in het verlengde van het dagelijks werk, waar ondersteunende kennis overweegt. Die ondersteunende kennis wordt contextueel geëvalueerd. De examenopdrachten zijn expliciet aan de eindtermen en ontwikkelingsdoelen gerelateerd en volledig leerplangericht. Evaluatiecriteria objectiveren de beoordeling van productieve vaardigheden. De vakgroep werkt intens samen bij het opstellen van de examens, die voor alle leerlingen van de A-stroom enerzijds en B-stroom anderzijds dezelfde zijn. Inzake beheersingsniveau wordt voldoende rekening gehouden met het profiel van de leerlingen in de B-stroom. De evaluatiepraktijk is in zekere mate transparant. Leerlingen weten wat van hen wordt verwacht dankzij de leerstofoverzichten en de toelichting van de leraren. De examens en toetsen bevatten ook een puntenverdeling. De leerlingen zijn echter niet altijd voldoende vertrouwd met het type van vragen, die op het examen gebruikt worden om het beheersingsniveau van lees- en schrijfvaardigheid te testen. Ouders en leerlingen kunnen de resultaten met eventuele remediërende tips opvolgen via het elektronisch platform.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De leerlingen worden zowel preventief als curatief uitstekend ondersteund in hun leerproces. De lessen verlopen gestructureerd en interactief. Het leergesprek wordt afgewisseld met individuele voorbereidingsmomenten, duowerk en groepswork. Er is in grote mate aandacht voor begeleid zelfstandig werken en leren. Een aantal preventieve maatregelen ondersteunen het leerproces van de leerlingen. Er worden duidelijke vakafspraken gemaakt. Leerlingen leren werken met leerstofoverzichten en reflecteren over hun studie-aanpak via zelfevaluatie. Het elektronisch platform wordt efficiënt ingezet ter ondersteuning van het leerproces en omvat modeloplossingen, extra oefenmateriaal en spraakkunstoverzichten. De leerlingen krijgen verder een bundel aangereikt met studietips en leerstrategieën, zowel voor kennis als vaardigheden Frans.

Deze bundel beschrijft ook de beschikbare remediërmiddelen, gaande van de interactieve oefeningen van het handboek over extra oefeningen via het internet tot extra uitleg onder de middag door de leraren. Er bestaat een expliciet verband tussen evaluatie en begeleiding: op de hoofding van toetsen duiden de leraren aan of en welke remediëring van toepassing is voor de betreffende leerling. Wie alle remediërende stappen doorlopen heeft, krijgt de kans onvoldoendes op te halen door een remediëringstoets te maken. Remediëringsinitiatieven worden doorgaans geregistreerd in het leerlingenvolgsysteem. Na tegenvallende examenresultaten volgt er een zelfreflectie van de leerling en eventuele remediëringstips van de leraar.

Deskundigheidsbevordering De vakgroep werkt intens samen en is een bron van professionalisering. Uit de vakgroepverslagen blijkt een groot reflectief vermogen. Inhoudelijke en organisatorische afspraken worden gemaakt. Inzichten, verworven tijdens bijscholingen worden gedeeld en geëvalueerd

Onderwijsorganisatie Leerlingen van de A-stroom die geen Latijn volgen, kunnen in het keuzegedeelte een module CLIL Frans (Content and Language Integrated Learning) volgen. Tijdens deze uren breiden zij hun actieve taalbagage uit via projectwerk met opdrachten en communicatie in het Frans.

Klasgroepen die op basis van hun resultaten Frans in het eerste leerjaar als minder sterk worden ingeschat, worden toegewezen aan twee leraren. De verdeling van de klasgroep gebeurt flexibel, afhankelijk van de noden die zich aandienen.

3.1.1.2 Verzorgingstechnieken en voeding in het beroepenveld Verzorging-voeding van het beroepsvoorbereidend leerjaar (leerplan 2008/014)

Voldoet niet

De leerplanrealisatie is onvolledig. De onderwijspraktijk sluit te weinig aan bij de visie van het leerplan. De evaluatie beantwoordt onvoldoende aan de eisen van transparantie, representativiteit en validiteit.

Onderwijsaanbod De school kan niet aantonen dat de leerlingen de leerplandoelstellingen in voldoende mate bereiken. De planning en uitvoering van het onderwijs- en leerproces vertrekken te weinig vanuit de visie op het beroepsvoorbereidend leerjaar (BVL) en de fundamentele uitgangspunten van het leerplan en belemmeren bijgevolg een adequate leerplanrealisatie. De leerplandoelstellingen voor verzorgingstechnieken en voeding kennen een onvoldoende systematische benadering. Bij gebrek aan een duidelijk overzicht van de leerinhouden en aan verwijzingen naar de leerplandoelstellingen, herkenbare leerlijnen en functionele toepassingen, slaagt de vakgroep er niet in hiaten en overlappingen in de leerstof tijdig te herkennen en weg te werken.

In de component 'zorg voor voeding' verkennen de leerlingen de diverse maaltijdvormen en leren ze zich goed oriënteren in de keuken. Bij de praktijkopdrachten zijn een analyse van de behoefte, de eetgewoonten en de elementaire principes van een gezonde en volwaardige voeding niet altijd het vertrekpunt. De praktijkoefeningen worden niet expliciet ingepland op basis van leerlijnen op het vlak van basisprincipes, basistechnieken en werkorganisatie. Zo worden eenvoudigere maaltijdvormen zoals het tussendoortje, het lunchpakket en het avondmaal na het doorgaans complexere middagmaal aangeleerd.

De leerplandoelstellingen met betrekking tot de 'zorg voor de woon- en leefomgeving' kennen nauwelijks een expliciete benadering. Er zijn weinig sporen zichtbaar van een (praktijkgerichte) initiatie in de zorg voor de werk-, studeer-, ontspannings-, slaap- en toiletruimte.

Ook binnen de component 'zorg voor welzijn' getuigt het aanbod niet van voldoende evenwicht en diepgang. Voornamelijk de thema's lichaamshygiëne, EHBO, de huis- en reisapotheek en zorgzaam met elkaar omgaan, krijgen een weinig doelgerichte invulling.

De mogelijkheden die het leerplan biedt om de theorie te integreren in de praktijk worden onvoldoende benut. Hierdoor boet het praktijkonderricht in aan efficiëntie en is de theorie nog te veel een losstaand element in de lessen.

Daarnaast worden de realisaties en zorgsituaties niet altijd vanuit een systematische probleemaanpak verkend. De stapsgewijze benadering van de zorgprocessen gaande van een goede voorbereiding (informatie inwinnen, keuzes maken en een (zorg)plan opstellen) tot het zorgproces en de wijze van probleemoplossing evalueren en bijsturen, is nauwelijks aan de orde. Hierdoor mist men kansen t.a.v. het verwerven van bekwaamheid tot zelfzorg/zelfredzaamheid en t.a.v. het ontdekken van interesses en talenten van de leerlingen. De oriënterende functie van het BVL wordt dan ook te weinig ingevuld, temeer omdat ook het aanbod aan studie- en beroepsmogelijkheden maar beperkt in de lessen verkend wordt. De leerlingen krijgen namelijk weinig kansen om zich te verdiepen in aspecten van de verzorgings- en voedingssector. Deze vaststellingen blijken onder meer uit een gebrek aan goed gestructureerde opdrachten die ondersteund worden door doelgerichte leerlingendocumenten.

Uitrusting

ICT

Inzet uitrusting

Leermiddelen

De infrastructuur en materiële middelen beantwoorden aan de minimale materiële vereisten. De didactische keukens zijn uitgerust met de vereiste leermiddelen. Voor het inoefenen van de basisvaardigheden van verzorging staat een voldoende ruim, maar elementair ingericht vaklokaal ter beschikking. Apparatuur voor grootbeeldprojectie is aanwezig in alle klassen. Voor zelfstandige opdrachten staan computerlokalen ter beschikking. De leraren maken echter weinig gebruik van de computers in de school om het rendement van het onderwijs- en leerproces te verhogen. De flexibele aanwending van ICT en andere informatiebronnen is nog een aandachtspunt.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht

Volledigheid

Beheersingsniveau

Transparantie

Globaal genomen is de evaluatiepraktijk te weinig afgestemd op de leerplanvisie en –realisatie.

De beoordeling van de leerlingen gebeurt op basis van taken, toetsen, observaties, beoordelingen van de praktijkopdrachten en examens. Ongeacht het feit dat het leerplan de nadruk legt op het handelingsgericht karakter van de leerstof, wordt er via toetsen en examens te eenzijdig gefocust op feitenkennis. Toepassingsgerichte vragen zijn schaars. Bovendien zijn de vragen niet altijd eenduidig te begrijpen, zijn ze suggestief of zijn de afleiders bij meerkeuzevragen onvoldoende doordacht. Leerlingen worden nauwelijks voorbereid op de theoretische examens gezien er slechts enkele toetsen aan vooraf gaan. De beperkte taken sluiten doorgaans qua opvatting en niveau niet aan bij het leerplan.

De evaluatie van de praktische oefeningen en realisaties is onvoldoende transparant. Zo is ze niet altijd gebaseerd op duidelijke criteria die afgestemd zijn op de doelstellingen. Bovendien kan van sommige leerplanonderdelen geen beoordeling worden voorgelegd. Bijgevolg geeft de evaluatie weinig indicatie over de mate waarin de leerlingen de doelstellingen beheersen. Het geheel levert dan ook te weinig betrouwbare informatie op waarop de delibererende klassenraad zich kan baseren voor een passende attestering en advisering.

Leerbegeleiding

Preventief

Curatief

Een leerwerkboek per component maakt het leerlingenmateriaal uit. Ondanks het feit dat de gehanteerde boeken de mogelijkheid bieden om aansluiting te vinden bij de doelstellingen en principes van het leerplan, worden deze nauwelijks vanuit dit perspectief tijdens de lessen aangewend. Ook worden ze niet benut om de leerlingen de nodige structuur en houvast te bieden tijdens het onderwijs- en leerproces. De leerlingen krijgen bovendien amper de gelegenheid om via (ICT-)opdrachten in groep of zelfstandig leerstofonderdelen te verwerken. Er wordt weinig aanschouwelijk materiaal ingezet om het realiteitsgerichte karakter van de lessen te verhogen.

Tijdens de lessen worden voornamelijk leraargestuurde werkvormen gehanteerd. Hierbij is er ruimte voor inbreng en interactie. Het gebruik van binnenklasdifferentiatie en het werken aan leerstrategieën is nog niet sterk ingeburgerd. Ook ten aanzien van begeleid zelfgestuurd leren is er nog een weg te gaan. Bovendien worden de leerinhouden eerder geïsoleerd aangeboden, buiten een bredere (zorg)context en los van het (vereenvoudigd) technisch proces. Wel is er een aanzet tot projectwerking die de creativiteit van de leerlingen aanspreekt en die bevorderend is voor een realiteitsgerichte leerplanrealisatie.

De contacten tussen leraren en leerlingen verlopen vlot. De begeleiding is doorgaans bemoedigend en getuigt van aandacht en zorg voor alle leerlingen. Indien nodig kunnen leerlingen een beroep doen op de leraren voor extra toelichting.

Zelfevaluatie wordt nog weinig expliciet aangewend om het leerproces te bevorderen.

3.1.1.3 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)

Voldoet

De school streeft in voldoende mate met een eigen planning de VOET bij haar leerlingen na.

Beleid

Doelgerichtheid

De visie en planning staan garant voor een kwaliteitsvolle invulling van de inspanningsverplichting voor VOET. De school heeft een visie op VOET die voortvloeit uit haar missie. Ze heeft een planning opgesteld die loopt over vijf schooljaren en waarin concrete doelstellingen staan opgesomd.

Ondersteuning

De organisatiestructuur functioneert vrij adequaat. Elke vakgroep heeft een VOET-verantwoordelijke. De vakgroepen gaan na welke eindtermen ze in welk leerjaar kunnen nastreven. De VOET-verantwoordelijken lijsten jaarlijks de nagestreefde VOET op en stellen eventuele hiaten vast. Een zelfde oplijsting gebeurt door de verantwoordelijken van geïntegreerde werkperiodes (GWP) en andere projecten. Op deze manier beschikt de school over een overzicht van de mate waarin alle VOET bij alle leerlingengroepen worden nagestreefd. Door het werken via de vakgroepen en doordat heel wat leraren bij de vakoverschrijdende projecten betrokken zijn, is het draagvlak voor de VOET vrij groot.

Doeltreffendheid De evaluatie heeft betrekking op meerdere aspecten van de VOET-werking, is vrij systematisch uitgebouwd en leidt geregeld tot duidelijke conclusies en bijsturingen. Het beleid beoordeelt de kwaliteit van de VOET-werking door het aanleggen van “VOET-mappen”. Die bevatten al het lesmateriaal dat aangewend wordt bij de uitvoering van de inspanningsverplichting voor VOET.

Ontwikkeling Er zijn een aantal professionaliseringsinitiatieven, maar de breedte en effectiviteit ervan zijn beperkt. De (toenmalige) directeurs en coördinatoren volgden nascholing naar aanleiding van de nieuwe VOET. De school doet ook regelmatig een beroep op de pedagogische begeleidingsdienst.

Uitvoering De meerderheid van de eindtermen wordt met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen nagestreefd. De context past in zijn geheel in de visie en missie van de school. De eindtermen inzake relaties komen vooral aan bod in de levensbeschouwelijke vakken, die hiervoor in de nabije toekomst een gemeenschappelijk project plannen. Eveneens in de levensbeschouwelijke vakken worden de eindtermen over interactie behandeld, onder meer door een project over pesten in de eerste graad. De eindtermen rond kunst en cultuur zijn uitdrukkelijk het voorwerp van heel wat activiteiten tijdens de GWP's naar Londen en Parijs in het vierde jaar.

Socioculturele samenleving Ongeveer de helft van de eindtermen wordt met voldoende diepgang nagestreefd. Dit gebeurt hoofdzakelijk vanuit het vak geschiedenis en via de tweedaagse GWP naar Ieper in het vijfde jaar. Met name de eindtermen inzake herinneringseducatie en conflicten komen hier erg diepgaand aan bod. De andere eindtermen over de samenleving worden minder expliciet nagestreefd. De eindtermen rond kunst en cultuur zijn uitdrukkelijk het voorwerp van heel wat activiteiten tijdens de GWP's naar Londen en Parijs in het vierde jaar.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

Het onderzoek van de erkenningsvoorwaarde BVH geeft samengevat volgend beeld.

De school gaat op systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles uitvoert. Daardoor kent ze de tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen in de omgeving waarin leerlingen worden onderwezen en begeleid. De opvolging van de resultaten van deze controles verloopt goed. Het globaal preventieplan en het jaarlijks actieplan zijn gestructureerd opgebouwd op basis van uitgevoerde risicoanalyses, de bevindingen van de externe en interne diensten en opmerkingen van het personeel. Er is een degelijke ondersteuning vanuit de scholengroep die de kwaliteit van het beleid ten goede komt.

Hoewel niet alle leslokalen tijdens de doorlichting werden bezocht, blijkt dat de vaststellingen in de beschikbare documenten van de deskundigen overeen stemmen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkte.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 111 en 112)	ja
• de bijdrageregeling en afwijkingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• het evaluatiestelsel met inbegrip van de remediëringsmaatregelen	ja
• de verhaalmogelijkheden tegen eindbeslissingen van klassenraden over leerlingen	ja
• studie-, orde en tuchtreglement waarbij het studiereglement de grote krachtlijnen van de organisatie van de studies bevat	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen (codex so, art. 111, §3)	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 t.e.m. 110/27)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/4)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 254, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Evaluatiepraktijk

- Doelgerichtheid** De evaluatiepraktijk zit in een veranderingsfase. De huidige visie op evaluatie is gebaseerd op de visietekst van het gemeenschapsonderwijs en is vertaald in een aantal organisatorische en procedurele richtlijnen.
- De schoolleiding wil inzetten op leerplangerichte evaluatie, zodat het oriënteren en attesteren van de leerlingen op een valide basis is gestoeld. De overeenkomst tussen de leerplandoelen en de evaluatie is overwegend voldoende, met uitzondering van de evaluatie van een aantal vaardigheden en de vakgebonden attitudes.
- In een aantal vakken organiseert men een permanente evaluatie. De school verwacht dat in deze evaluatievorm vier functies van evalueren aan bod komen: begeleiden, bijsturen, beoordelen en oriënteren. De inlossing van deze verwachting kent verschillende snelheden.
- De deliberatiepraktijk is op zich prospectief. De overstap of heroriëntering naar een volgend leerjaar of onderwijsvorm is echter niet altijd optimaal omdat de evaluatiepraktijk te weinig afgestemd is op de competentiegerichte verwachtingen in de leerplannen. De motiveringen van de attesten in de notulen en in het syntheseverslag voor de leerling verwijzen niet altijd naar alle elementen van het volledige dossier van de leerling. Er wordt in de notulen zelden verwezen naar de bronnen, aanwezig op school, met aanvullende elementen uit het dossier van de leerling: de studiehouding, de resultaten van de begeleidende klassenraad, het medisch dossier en de onderwijshistoriek van de leerling (zie regelgeving: BVR 2002, art. 5, §1, 5, 8). De wijze waarop in de notulen een nominatieve opsomming wordt gegeven van de niet-beheerste leerplandoelen en de aangeboden remediëringen is een voorbeeld van goede praktijk. Uitgestelde beslissingen komen voor in uitzonderlijke en individuele gevallen.
- Ondersteuning** De pedagogische ondersteuning van de evaluatiepraktijk op klasniveau is in de tweede graad aso Sportwetenschappen op de twee vestigingsplaatsen (GO! Geel en GO! technisch atheneum De Beeltjens Westerlo) verschillend, hoewel de betrokken leerlingen behoren tot dezelfde administratieve school.
- Leraren zijn geïnformeerd via interne documenten over de beleidsvisie, het organisatorische en praktische kader voor de evaluatiepraktijk en de richtlijnen inzake de voorbereiding van het deliberatieproces. Via het schoolreglement zijn leerlingen en ouders op beide locaties voldoende geïnformeerd over de evaluatie- en rapporteringspraktijk.
- De schoolleiding gaat ervan uit dat evaluatie deel uitmaakt van het leerproces en stuurt aan op het geven van feedback rond kennis, vaardigheden en vakgerichte attitudes. De school heeft geïnvesteerd in een rapportstelsel dat automatisch vakcommentaar verwacht. De rapporten dagelijks werk en de eindrapporten zijn helder en de resultaten in de rapporten worden afgezet op de spreiding binnen de klas. De formuleringen van de commentaren variëren van vaststellend tot remediërend.

De school heeft een aantal criteria ontwikkeld om de deliberaties vorm en inhoud te geven. Het is enerzijds positief dat de school hiermee de gelijke behandeling van de leerlingen bij een deliberatie wil nastreven. Anderzijds bevatten de criteria enkele formuleringen die de autonomie van de delibererende klassenraad onder druk zetten.

Voor de leraren zijn er richtlijnen om de evaluatie van leerlingen met leerstoornissen vorm en inhoud te geven.

Er zijn nog groeimogelijkheden om de vakgroepwerking aan te wenden als hefboom voor het intern overleg over de competentiegericht invulling van de evaluatiepraktijk zoals verwacht in de leerplannen, de bijsturing of borging van de onderwijspraktijk op basis van de evaluatieresultaten, de inhoudelijke analyses en de zelfevaluatie van de leerlingen.

Doeltreffendheid Voor elementen zoals representativiteit, validiteit, betrouwbaarheid en transparantie en het gebruik van evaluatievormen vertrouwt het beleid op de professionaliteit van de leraren/vakgroepen. Door het ontbreken van een gerichte opvolging zet dit vertrouwen een rem op een kwalitatieve en gelijkgerichte invulling van de evaluatiepraktijk in een aantal vakken. De school verzamelt gegevens over haar evaluatiepraktijk (leerprestaties, attestering, clausuleringen, uitgestelde beslissingen, vakantietaken) en de resultaten van de leerlingen in het vervolgonderwijs. Een aantal gegevens worden statistisch grondig verwerkt, maar deze leiden niet steeds tot concrete doelen om het leerproces of de onderwijspraktijk te borgen of bij te sturen. Voor het werkpunt 'Opvolgen van adviezen' heeft de school een gedetailleerd plan van aanpak uitgewerkt. De resultaten van interne evaluaties (rapportcijfers, (her)oriënteringen, adviezen) en externe evaluaties (peilingsproeven) hebben recent de aanzet gegeven tot een project rond competentiegericht leren. Het doel is om onder meer het negatieve gevoel rond bepaalde vakken bij een aantal leerlingen weg te werken en de uitval te verminderen. Het project is één van de beleidsprioriteiten en is uitgewerkt op basis van het kwaliteitsmodel PDCA (plan, do, check, act). Sommige leraren geven de leerlingen een gedetailleerde analyse van een examen: inhoudelijke bespreking van elk onderdeel, aangevuld met aandachtspunten of werkpunten voor de leerling in het volgende semester. Andere geven de leerlingen de mogelijkheid om zelf te reflecteren over de verwachte en de behaalde resultaten zoals geëist in de eindtermen leren leren rond 'opvattingen over leren' en 'regulering van het leerproces'.

Ontwikkeling De evaluatiepraktijk, zowel beleid als uitvoering, was vooral het voorbije jaar onderwerp van discussie en wordt bijgestuurd. Een werkgroep deliberatie is gevraagd om de schoolvisie beter af te stemmen op het schoolprofiel en verder te vertalen in doelen en concrete acties. De vakgroepen werden reeds bevraagd rond hun evaluatiepraktijk. Het resultaat was een uiteenlopende mix van visies en verwachtingen. Om het geheel te stroomlijnen conform de verwachtingen in de leerplannen en de regelgeving plant de school op korte termijn een samenwerking met de pedagogische begeleiding.

4.2 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid De school stemt haar leerbegeleiding af op de instroom van haar leerlingen en wil het hoogst haalbare bereiken voor iedere individuele leerling. De organisatie van de begeleiding, waaronder leerbegeleiding, is onder meer uitgeschreven in het schoolwerkplan. De leerbegeleiding hangt bovendien nauw samen met de GOK-werking en het talenbeleid en wordt zinvol gekoppeld aan de inspanningsverplichting ten aanzien van een beperkt aantal vakoverschrijdende eindtermen leren leren. Men vertrekt van een brede visie op leren en er is aandacht voor de samenhang tussen welbevinden en leren. Ook uit de beleidsdoelstellingen, die de waarden van de school verwoorden, blijkt dat leerlingbegeleiding en meer specifiek leerbegeleiding de kern van de schoolvisie en –cultuur vormen.

Het leertraject wordt aangestuurd op basis van de intrinsieke mogelijkheden van elke leerling. Leerbegeleiding krijgt dan ook vorm in dikwijls innovatieve activiteiten en projecten, waarin talentontdekking en -ontwikkeling, begeleid zelfstandig leren en activerende werkvormen een centrale plaats krijgen.

Ondersteuning Alle ondernomen activiteiten en projecten kaderen in het doel iedereen aan boord te houden. De school creëert daartoe een stimulerend pedagogisch-didactisch klimaat via een aantal structurele maatregelen. De eigen pedagogische dienst (PD) speelt daarin een belangrijke rol. Drie personeelsleden met een pedagogische vooropleiding zijn volledig vrijgesteld en begeleiden in samenspraak met het schoolteam leerlingen die hard studeren maar niet de gewenste resultaten behalen. Deze dienst ondersteunt ook de leraren tot op de klasvloer.

Het elektronisch leerlingvolgsysteem wordt maximaal ingezet om de leerlingen op te volgen en het onderwijsleerproces te ondersteunen. Maar ook verschillende werkgroepen zoals de werkgroep STICORDI (stimuleren, compenseren, remediëren, differentiëren en dispenseren) en de werkgroep ‘competentiegericht leren’ zijn rechtstreeks betrokken bij het vorm geven van de leerbegeleiding.

Verder is er een rijke waaier aan duurzame projecten. Deze projecten zoals o.a. ‘Cognosco’ en een recent opgestart ‘Economisch leercentrum’ (ELC) voor alle leerlingen die economische vakken volgen, stellen competentiegericht leren centraal. Voor leerlingen van de eerste en tweede graad, die nood hebben aan een extra uitdaging is er de mogelijkheid deel te nemen aan FUN –klassen (Fantasie, Uitdaging en Nieuwsgierig), waarvoor een draaiboek werd ontwikkeld.

Om het leerproces te optimaliseren en te verbinden met de doelstellingen van Leren leren inventariseren de leraren met behulp van een gemeenschappelijk instrument de bijdrage van hun vak aan deze doelstellingen. Verder is een leerlijn uitgewerkt over de drie graden heen, om per graad de gelijkgerichtheid van de leraren in het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen Leren leren aan te sturen. In de eerste graad zijn de leraren Nederlands en PAV (project algemene vakken) betreffende Leren leren de drijvende krachten en ligt het accent op technieken om de leerstof te verwerken. In de tweede en de derde graad ligt de verantwoordelijkheid voor de integratie van Leren leren vooral bij de vakleraren.

Ook het talenbeleid is uitgewerkt in functie van de optimalisering van het onderwijsleerproces van alle leerlingen. Het tekent voornamelijk een concreet beleid en actieplan uit in functie van taalontwikkeland vakonderwijs.

Het gekozen thema uit de vorige GOK-cyclus 'Preventie en remediëring van ontwikkelings- en leerachterstanden' heeft ervoor gezorgd dat een aantal structurele en organisatorische maatregelen geïntegreerd zijn in de schoolcultuur. Het schoolteam is er zich van bewust dat motivatie en het verhogen van leerwinst streefdoelen moeten blijven.

Het huidige GOK-thema 'Omgaan met diversiteit' wordt op een brede manier ingevuld en handelt onder meer over de eigenheid, de competenties en de noden van de leerlingen. Op die manier is een expliciete link met leerbegeleiding ontwikkeld en uitgewerkt op leerling-, leraar- en schoolniveau.

De school ontplooit een heel gamma van activiteiten als extra ondersteuning voor de leerlingen. Zo kunnen leerlingen in de derde graad kiezen voor de keuzemodule 'tutor van jongeren'. Eén van de opdrachten bestaat er dan in leerlingen van de eerste graad te helpen bij het verwerken van de leerstof. Klassen in de eerste graad, die zwak zijn voor Frans of wiskunde kunnen toegewezen worden aan twee leraren, die gezamenlijk verantwoordelijk zijn. Ex-OKAN leerlingen krijgen extra ondersteuning van een personeelslid van een OKAN-school en dit in samenspraak met de vakleraren. Vanaf het tweede leerjaar kunnen leerlingen vrijblijvend extra sessies Leren leren volgen en dit aangeboden door de pedagogische dienst buiten de schooluren. Leraren geven aan tijdens klassenraden of dit voor een bepaalde leerling wenselijk is.

De school betreft op verschillende manieren de ouders actief bij de leerbegeleiding onder andere door het geven van informatieve avonden over Leren leren, het studeren van bepaalde vakken en examenplanning.

Curatief zijn voor een aantal vakken van de basisvorming, vooral Frans en wiskunde, in de eerste graad structureel inhaallessen ingeroosterd. Deze lessen gebeuren na doorverwijzing van de begeleidende klassenraad of vakleraren. Speciale aandacht en tijd zijn gereserveerd voor de opvang van leerlingen, die instromen en geen lessen Engels kregen in het eerste leerjaar.

De beleidsdoelstelling 'iedereen aan boord' wordt door de meeste vakgroepen nagestreefd door gerichte inhaallessen, begeleidingstrajecten en het geven van extra taken voor leerlingen met leerachterstand.

Doeltreffendheid De school heeft geen systeem uitgewerkt om de effecten van de leerbegeleiding te meten. Er is geen traditie van het verzamelen en analyseren van cijfermateriaal. De doelen zijn vrij concreet, maar niet meetbaar geformuleerd. De aanpassingen van bestaande en het opstarten van nieuwe activiteiten en/of projecten geven echter aan dat er binnen het schoolteam een groot reflectief vermogen aanwezig is. Op basis van concrete ervaringen worden geregeld aanpassingen doorgevoerd.

Het schoolteam baseert zich onder andere op de leerlingresultaten, die verbeteren, en de daling van het aantal C-attesten om de doeltreffendheid van de leerbegeleiding in te schatten. De vakleraren, de eigen pedagogische dienst en de begeleidende klassenraad volgen de effecten van de leerbegeleiding op. De informatie wordt verzameld in het leerlingvolgsysteem en zowel op formele als informele wijze besproken

Ontwikkeling Zoals blijkt uit het vorige doorlichtingsverslag heeft de school een lange traditie wat betreft de aandacht voor leerbegeleiding. De toen vermelde werkpunten werden aangepakt en zijn uitgevoerd. De school betoont een grote responsiviteit en is alert voor de nieuwe ontwikkelingen in het pedagogisch –didactisch domein. Bovendien is er een sterke ontwikkelingsdynamiek aanwezig. Zo zijn sinds de recente oprichting van het ELC ook andere vakgroepen vragende partij om een eigen leercentrum te organiseren.

4.3 Onderwijsorganisatie

Doelgerichtheid Vanuit haar visie “leerlinggericht”, “iedereen aan boord” en “gericht op vernieuwing” organiseert de school een breed onderwijsaanbod. Door zowel aso als bso en tso aan te bieden, legt ze het accent op het talent van elk kind. Met haar brede eerste graad beklemtoont ze haar leerlinggerichtheid: de leerlingen kunnen proeven van verschillende opties voordat zij gestuurd worden naar een keuze. Door de nadruk te leggen op competentiegericht werken, sluit ze aan bij de ontwikkelingen op de werkvloer. De school is gericht op vernieuwingen en draagt dat ook uit in de organisatie via een veelheid aan veranderende initiatieven. Die zijn methodisch en didactisch sterk gericht op het zelfsturend leren. Voorbeelden zijn de optie “Cognosco” in één klas van de eerste graad A-stroom, de keuzemodules in de vrije ruimte van de meeste studierichtingen in aso en tso, het competentiegericht werken in het economisch leercentrum en de module FUN (fantasie, uitbreiding en vernieuwing) voor leerlingen met leeroverschot in de eerste en tweede graad aso.

Bij de aanwending van het urenpakket wordt gestreefd naar het behoud van het onderwijsaanbod, de optimalisatie van de leerlingenbegeleiding (bijv. extra hulp in de klas voor Frans en wiskunde) en het realiseren van onderwijsvernieuwing. Beleidsmatig verwacht men dat elke studierichting de vooropgestelde eindtermen met de leerlingen bereikt. Dit houdt in dat de leerling moet presteren op het niveau dat in deze richting wordt verwacht. Het onderwijsaanbod is daarom voldoende uitgebouwd om leerlingen naar een passende richting te kunnen overhevelen. Bij het indelen in klassen wordt in de eerste plaats rekening gehouden met de gekozen optie. De school doet geen samenstellingen van leerlingengroepen met een verschillend leerplan. Het aantal leerlingen in de verschillende groepen bepaalt de combinatiemogelijkheden bij de klasindeling. Verder streeft men naar homogeniteit wat aanleg betreft. In alle onderwijsvormen moet de school elk schooljaar een bewuste keuze maken om verschillende klasgroepen voor algemene vakken samen te zetten. Een tweede criterium is de ondersteuning van de leraren en leerlingen via het uitbouwen van bepaalde diensten zoals mentorschap, coördinatie binnen en tussen de drie graden, veiligheid en preventie, extra hulp in de klas voor Frans en wiskunde, en de uitbouw van de pedagogische dienst. Een derde principe is gebaseerd op de prioriteiten inzake onderwijsvernieuwing. De vele nieuwe initiatieven voorbereiden en realiseren is tijdrovend en geeft een extra belasting aan de betrokken personeelsleden. Binnen het lestijdenpakket wordt daarvoor een veeleer beperkt aantal BPT-uren voorzien.

Er is geen geschreven visie rond de criteria die de school hanteert bij het opstellen van de lessenroosters. In de praktijk is er wel een visie op blokken, op praktijken en op spreiding over de week. Blokken worden georganiseerd op vraag van de leraren en de leerplannen. Voor de geïntegreerde proef en voor de stages is er van een algemeen beleid, schoolbrede afspraken en een gemeenschappelijke structuur nog geen sprake. Over de relatie tussen de stages en de geïntegreerde proef zijn er geen algemene richtlijnen. Omdat alles wordt aangestuurd vanuit de studierichtingen is dit organisatorisch en kwalitatief erg verschillend.

Het nastreven en realiseren van de vakoverschrijdende eindtermen wordt gerealiseerd via de individuele vakken en de vele projecten.

De school verantwoordt de groeperingsvormen. Leerkrachten kunnen een 'wensenformulier' (desiderata) invullen wat betreft lessenrooster, toezichten, werkgroepen, ... In de mate van het mogelijke en als het pedagogisch te verantwoorden is voor de leerlingen wordt hier rekening mee gehouden. Ook luistert het beleid naar opmerkingen van leerlingen, ouders, leraren in het basisonderhandelingscomité en de schoolraad.

Ondersteuning De school neemt weinig initiatieven om de samenhang tussen basisvorming en specifiek gedeelte te bevorderen. Er zijn geen studierichtingsverantwoordelijken of poolverantwoordelijken en vakoverschrijdend overleg wordt veeleer beperkt structureel georganiseerd. Het beleid rekent hiervoor op het lerarenoverleg en op de individuele leraren. De samenhang over de graden wordt bevorderd door verticale vakgroepwerking.

Het directieteam stuurt de leraren aan en volgt hen op in de organisatie van de didactische processen tijdens de lessen. De school maakt enkele concrete afspraken met haar leraren rond de organisatie van de didactische processen tijdens de lessen via bijv. de jaarplanningen en de vakgroepverslagen. Deze opvolging is echter nog vooral formeel: controleren of de documenten ingeleverd zijn. De directieleden doen dit echter ook via klasbezoeken, deelname aan vakwerkgroepen en functioneringsgesprekken.

Beleidsmatig worden de leraren in samenwerking met de pedagogische begeleiding ondersteund in de omgang met veranderingen zoals de omvorming van de algemene vakken in 1 B en BVL naar het vak project algemene vakken in de eerste graad, de graadsklassen in de bovenbouw en de werking van het economisch leercentrum. Ook het volgen van nascholing wordt in dit verband sterk aangemoedigd.

Vanuit het schoolbestuur en de scholengemeenschap heeft de school voldoende vrijheid en ondersteuning om de schoolorganisatie uit te bouwen. De schoolorganisatie zorgt ervoor dat het onderwijsaanbod effectief en vlot kan verlopen.

Er is een vlotte samenwerking met andere scholen/instellingen. Vanuit de eigen basisschool stromen de meeste leerlingen door naar de middenschool. Gedurende het hele schooljaar kunnen de leerlingen van het vijfde en zesde leerjaar techniekprojecten volgen om enerzijds kennis te maken met de school en anderzijds hun eventueel talent in techniek te ontdekken. Ook de veel andere initiatieven zoals de Wetenschaps-techniekdag, de halve dag Cognosco en een dagje middelbaar bevorderen de relatie met het basisonderwijs.

De school biedt haar studierichting Sportwetenschappen in de tweede en derde graad aso ook aan op een andere vestigingsplaats, die behoort tot de campus van het GO! technisch atheneum De Beeltjens in Westerlo. De directie van het GO! Geel heeft geen impact op het pedagogisch-didactisch beleid in deze vestigingsplaats. Het bestendigen van het werken met vestigingsplaatsen heeft wel een administratieve last.

Doeltreffendheid De school verzamelt een aantal gegevens over enkele aspecten van de schoolorganisatie. Ze vergelijkt de aanwending van de uren per graad met de gegenereerde uren per graad maar trekt daar voorlopig nog weinig conclusies uit. Ze vindt dat de organisatie van het onderwijsaanbod veeleer belemmerd wordt door administratieve omstandigheden en de vergoeding in uren. Het niet verder bestaan van de minimumpakketten brengt het organiseren van de modules in gevaar. Door de programmatiestop is een verdere inschuiving van verschillende richtingen niet haalbaar. De strikte organisatie van de lessentabellen zorgt ervoor dat het werken met modules voor STW en BSO onmogelijk is. De onzekerheid over de veranderingen die op til zijn naar aanleiding van de hervorming van het secundair onderwijs, maakt een gerichte keuze van de omvorming van het zevende naamloos jaar moeilijk.

De school en de leraren hebben echter nog een veeleer beperkt zicht op de opbrengst van de keuzes die ze maakt m.b.t. de schoolorganisatie (groeperingsvormen, samenzettingen, keuze voor bepaalde studierichtingen, projecten, blokstages, extramurosactiviteiten,).

De school is zich hiervan bewust en is vorig schooljaar gestart met het meer systematisch bestuderen van het rendement van de vele initiatieven door een output-analyse op te maken. Samen met de pedagogische raad wil ze werken rond een gezamenlijke visie en deze systematisch vertalen in praktisch handelen en onderwijsaanbod.

Ontwikkeling Het beleid heeft de laatste jaren heel wat veranderingen in de onderwijsorganisatie doorgevoerd. De vier pijlers van de beleidsvisie zorgen voor een niet aflatende golf van veranderingen en innovaties. De schoolleiding en de meeste leraren zijn leergierig en professionaliseren zich continu. Toch ervaart het team momenteel voldoende inhoudelijke veranderingen. Ook in de psychopedagogische begeleiding is er een verandering geweest. Verder is er de onzekerheid over de verdere invulling van het zevende jaar. Dit alles heeft geleid tot een gevoel van onzekerheid. Een aanzet tot positieve verandering in de sfeer en het optimaliseren van de werktevredenheid stonden de voorbije schooljaren in de focus. De volledige pedagogische raad werkt via werkgroepen aan de beleidsprioriteiten. Deze werkingen worden systematisch en op interactieve (coöperatieve) wijze onder andere op personeelsvergaderingen vertaald naar het personeel. Er zijn opvallend meer informatie- en werksessies aanwezig dan voorheen. Het beschikken over de juiste informatie is een eerste noodzakelijke stap om verder te werken aan een participatief en veilig schoolbeleid.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** De school wordt geleid door een directieteam dat bestaat uit twee directeurs en twee coördinatoren. Het directieteam waakt over de gelijkgerichtheid tussen de middenschool (MS) en het atheneum (KA) door alle beleidsplannen gezamenlijk op te maken. Er is een duidelijke taakverdeling afgesproken en gecommuniceerd naar het personeel. De directie kiest uitdrukkelijk voor een participatieve leiderschapsstijl en een emancipatorische benadering van het personeel. Naast het directieteam zijn nog een aantal personeelsleden belast met beleidsondersteunende taken.
- De school beschikt over functiebeschrijvingen voor de verschillende personeelscategorieën. Het directieteam ondersteunt de leraren door klasbezoeken, deelname aan sommige vakgroepvergaderingen en functioneringsgesprekken. Nieuwe personeelsleden krijgen feedback op basis van een competentietest.
- Via hun opendeurpolitiek voor zowel personeelsleden, leerlingen als ouders houden de leden van het directieteam de vinger aan de pols van het dagelijkse schoolleven. In de verslagen van functioneringsgesprekken worden duidelijke afspraken genoteerd. De personeelsleden krijgen tijdens deze gesprekken ook de gelegenheid om het beleid te evalueren.
- De school biedt haar studierichting Sportwetenschappen in de tweede en derde graad aso ook aan op een andere vestigingsplaats, die behoort tot de campus van het GO! technisch atheneum De Beeltjens Westerlo. De directie van het GO! Geel heeft geen impact op het pedagogisch-didactisch beleid in deze vestigingsplaats. Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat de pedagogische invulling op beleidsniveau, vakniveau en leerlingenniveau verschillend is op de twee vestigingsplaatsen, hoewel de leerlingen behoren tot dezelfde administratieve school. De verwachtingen in de samenwerkingsovereenkomst tussen GO! Atheneum Geel en GO! Technisch Atheneum Westerlo betreffende de studierichting Sportwetenschappen worden onvoldoende ingelost.
- Visieontwikkeling** De school heeft een duidelijke visie die is afgestemd op het profiel van de leerlingen. Ze heeft haar visie uitgeschreven in een schoolwerkplan met doelstellingen en prioriteiten voor de verschillende onderwijskundige processen. De visietekst is tot stand gekomen in samenspraak met de pedagogische raad en opgenomen in het vademecum voor de leraren. Ze is terug te vinden in alle beleidsdocumenten en wordt naar de buitenwereld gecommuniceerd via onder meer de website. Het directieteam tracht de leraren via een aantal projecten te doordringen van de schoolvisie.
- Toch blijft het een uitdaging om alle personeelsleden ertoe te bewegen hun pedagogisch-didactisch handelen spontaan in de schoolvisie te kaderen. In een eerste fase probeerde het beleid alle initiatieven en voorstellen systematisch binnen de kwaliteitscirkel te plaatsen. Recent werd beslist om deze oefening, althans wat de evaluatiepraktijk betreft, tijdelijk stil te leggen zodat alle betrokkenen de gelegenheid krijgen om hierin de nodige deskundigheid op te bouwen.
- Het beleid ondersteunt daadwerkelijk de vele initiatieven inzake onderwijsvernieuwing die binnen de school ontstaan zijn. Zo vergen bijvoorbeeld het competentiegericht leren in de open leercentra en de modules die leerlingen kunnen kiezen in het kader van hun talentontwikkeling een doorgedreven aanpassing van de onderwijsorganisatie.

- Besluitvorming** Alle wettelijk voorziene participatieorganen komen regelmatig bijeen. Daarnaast is er een ouderraad, een leerlingenraad en een pedagogische raad (PR). De PR is samengesteld uit vertegenwoordigers van de vakwerkgroepen en draagt daadwerkelijk bij tot de participatieve besluitvorming die het beleid beoogt. Verder zijn nog een aantal andere werkgroepen actief op het vlak van verschillende deelaspecten van de schoolwerking. Van alle vergaderingen zijn de agenda en de notulen ter beschikking. De meeste personeelsleden werken geëngageerd mee aan deze initiatieven. Een minderheid voelt zich eerder onwennig en onzeker in deze brede participatiestructuur.
- Kwaliteitszorg** De school is in het schooljaar 2011-2012 gestart met een traject dat gericht is op de uitbouw van een intern kwaliteitszorgsysteem. Met de steun van externe deskundigen en de pedagogische begeleidingsdienst heeft zij alle stakeholders uitgebreid bevestigd. Op basis hiervan heeft zij vier strategische doelstellingen geformuleerd die vertaald worden in vier projecten, met elk een aantal concrete acties. Voor elke actie heeft de school een kwaliteitscirkel opgesteld, die in de meeste gevallen vanwege de recente opstart nog niet gesloten kon worden. De school verzamelt en analyseert heel wat gegevens over haar werking en output en koppelt daar in bepaalde gevallen ook bijsturingen aan. Ondanks de aandacht die de school heeft voor kwaliteitsbewaking blijkt uit het erkenningsonderzoek dat de beleidsprioriteiten nog niet overal tot op klasniveau zijn ingesijpeld. Het beleid is er zich van bewust dat de kwaliteitszorg voor een groot stuk afhankelijk is van de inzet van welbepaalde personeelsleden. Het wil op korte termijn komen tot een meer structurele verankering.
- Talenbeleid** In het kader van de vorige GOK-cyclus werd in functie van het thema taalvaardigheidsonderwijs een werkgroep taalbeleid opgericht. Deze werkgroep betrof de vakgroepen bij de probleemstelling en werkte op een systematische manier een aantal hulpmiddelen uit om taalgericht vakonderwijs te ondersteunen en te implementeren. Het taalbeleid wordt nu door alle personeelsleden gedragen en is in de huidige GOK-cyclus geen prioriteit meer, maar een schoolgegeven. Hoewel dit uitgeschreven taalbeleid niet formeel uitgebreid werd tot een 'talenbeleid' tonen de ondernomen acties van de school aan dat zij ook werkt aan andere aspecten van het talenbeleid. Zo is er een werkgroep 'communicatie' geïnstalleerd, die de interne en externe communicatie onderzoekt en een plan van aanpak ontwikkelt. Wat moderne vreemde talen betreft, kunnen leerlingen in de eerste en tweede graad kiezen voor modules, die hun taalvaardigheid Engels of Frans verhogen via projectonderwijs.
- Deliberatie** De onvoldoende leerplanrealisatie voor verzorgingstechnieken en voeding in het beroepenveld Verzorging-voeding van het beroepsvoorbereidend leerjaar geeft geen aanleiding tot een advies dat gunstig beperkt in de tijd is. Het geheel van de vaststellingen op vlak van het algemeen beleid geeft aan dat er voldoende beleidsvoerend vermogen is om de gepaste maatregelen te nemen.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het openstellen van de school voor alle leerlingen, met aandacht voor diversiteit.
- Het geëngageerd werken van de meeste personeelsleden.
- Het realiseren van een aangenaam leer-, leef- en werkklimaat.
- Het schoolbreed doorvoeren van onderwijsinnovatie.
- Het concretiseren van het concept BZL in een aantal vakken.
- Het deelnemen aan externe evaluaties.
- Het ontwikkelen van het taalbeleid Nederlands.
- Het ontwikkelen van een dynamisch evaluatiebeleid.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het hanteren van een participatieve en stimulerende leiderschapstijl door het directieteam.
- Het afstemmen van de schoolvisie op het leerlingenprofiel.
- Het ondersteunen van de ontwikkelingsdynamiek rond onderwijsvernieuwing.
- Het organiseren van het onderwijs in functie van een optimale talentontwikkeling.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het bewaken van de leerplanrealisatie in enkele vakken.
- Het bewaken van de onderwijstijd.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het bewaken van het spanningsveld tussen leerplanrealisatie en de zorg voor de leerlingen.
- Het bewaken van het evenwicht tussen leerplanrealisatie en onderwijsvernieuwing.
- Het uitwerken van een schoolbreed GIP-beleid.
- Het systematisch afstemmen van de leerbegeleiding op de eindtermen leren leren.
- Het motiveren van de B- en C-attesten conform de regelgeving.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het implementeren en opvolgen van de beleidsprioriteiten op vakkenniveau.
- Het verzamelen van kwantitatieve gegevens met het oog op de optimalisering van de integrale kwaliteitszorg.
- Het implementeren van de pedagogische en didactische aspecten van de samenwerkingsovereenkomst tussen beide vestigingsplaatsen.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het realiseren van de leerplandoelstellingen van het beroepenveld Verzorging-voeding in het beroepsvoorbereidend leerjaar Kantoor en verkoop en Verzorging-voeding.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor alle structuuronderdelen.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Serge SAUBAIN de inspecteur-verslaggever	Nancy VERBEKE de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	